

Nr 247: 1 (mel. 213); 424: 6—8; 433: 1—4 (mel. 442).

Valfria: 23: 1—3; 150: 1; 276: 6 (mel. 323).

Dessutom böra följande *psalmmelodier* på grund av sitt särskilt stora musikaliska värde inövas:

i klass V: Nr 46, 194, 208, 252, 326;

i klass VI: Nr 60, 128, 135, 144;

i klass VII: Nr 91, 438, 487.

Kyrkosångens vänners årsredogörelse för år 1931.

CENTRALKOMMITTÉNS VERKSAMHET.

Centralkommittén avhöll sitt ordinarie årssammanträde 8 januari detta år. Ur protokollet meddelas följande:

Räkenskaperna för år 1931, vilka jämte 1932 års räkenskaper skola revideras av Göteborgs stiftskrets, upptaga i sammandrag följande poster:

Debet:

Behållning från år 1930	206: 17
Ränta från år 1930	2: 88
Arsavgifter	350: —
Summa Kronor	559: 05

Kredit:

Sekreterarens arvode	50: —
Årsredogörelsen	180: 50
Reseräkning	90: —
Portoräkningar	14: 80
Diverse	24: —
Behållning till år 1932	199: 75
Summa Kronor	559: 05

F. M. Allard, kassaförvaltare.

Man uttalade förhoppning om återupplivande av stiftskretsarna i Årkestiftet och i Västerås stift samt om upptagande av KSV:s verksamhet i huvudstaden genom en krets även därstädes.

Ett 100-tal inkomna koralförslag till »Nya Psalmer» förelågo, av vilka c:a 15 ansågos mer eller mindre acceptabla. Man beslöt att även under år 1932 lämna möjlighet för dem så önska att till musikdirektör W. Ahlén, Stockholm, inlämna koralförslag men uteslutande till »Nya Psalmer» och bland dem till sådana som anses vara i särskilt behov av nya melodier.

Uttalades förhoppning att kyrkomusikaliska kurser inom stiftens alltförst må komma till stånd, samt att möjligheter för ekonomiskt understöd förefinnas.

Rapporter från resp. sektioner avlämnades, vilka stått att läsa i organen för kyrkomusik och kyrkosång.

P. M. till herrar kretsombud, sekreterare och kassaförvaltare.

1. Varje stiftskrets fattar vid sin årssammanskomst beslut med anledning av Cen-

tralkommitténs räkenskaper för år 1931 (se ovanstående sammandrag) och meddelar härom till kyrkoherde F. M. Allard, Ringås före 1 dec. 1932.

2. Göteborgs stiftskrets reviderar 1931 års räkenskaper samt utser 2 revisorer samt 1 suppleant för 1932 års räkenskaper. Om valet underrättas undertecknad snarast.
3. Protokollsutdrag utvisande Kretsarnas beslut angående centralkommitténs års-sammanträde skola före 1 dec. 1932 tillställas undertecknad.
4. Årsavgifter torde insändas till kyrkoherde F. M. Allard, Ringås, senast 1 dec. 1932.
5. Redogörelse för Kretsarnas verksamhet 1932 torde sändas till undertecknad senast 15 febr. 1933.

Stockholm, Prästgatan 18 den 23/3 1932.

Gabriel Grefberg,
sekr. i centralkommittén.

SKARA STIFTSKRETS.

K. S. V. i Skara stift har under år 1931 hållit sånggudstjänster på olika platser i stiftet, i Dala, Edåsa, Holmestad och Österplana, i Herrljunga, Vedum, Främmostad och Essunga. Vid dessa har förekommit hymnsång, predikan och liturgisk aftonbön. Vid kyrkliga mötet i Skara den 16 juni hade K. S. V. en konsert i Domkyrkan under medverkan av Domkyrkoorganisten I. Widéen. Vid hans 60-årsdag den 21 mars deltog K. S. V. i uppvaktningen och festkonserten. Under kyrkosångsfesten i Borås den 17—18 oktober sjöng K. S. V:s kör ett par hymner separat. På Kållands kontrakts kyrkosångsdag i Lidköping den 9 nov. medverkade K. S. V. med körsång i kyrkan. På årsmötet den 2 nov. beslöts, att K. S. V. skulle uppdelas i 3 kretskörer, Lidköpings-, Vänersborgs- och Skövdekyrkans, detta för att nedbringa resekostnaderna och för åstadkommande av flitigare övning. Till styrelse omvaldes kyrkoherde G. Helander, Vänersborg (ordf.), kyrkoherde D. Lindholm, N. Härene (sånganf.) och undertecknad (kassör och sekr.) samt nyvaldes fröken M. Hammargren, Skara och kyrkoherde N. Rosander, Österplana.

Torbjörntorp den 12 febr. 1932.

Erik H. Cederbom.

LINKÖPINGS STIFTSKRETS.

Den 24 nov. hölls i Linköping årssammanträde med kretsens ledamöter under biskop Aurelius' ordförandeskap. För att väcka intresse för sällskapets strävanden tillsattes en kommitté, bestående av biskopen, pastor T. Borggård samt undertecknad, med uppgift att komma i kontakt med stiftets yngre präster, vilka skulle kallas till ett sammanträde i samband med anordnandet av en kyrkosångsdag. Sånganförelaren pastor C. G. Lindberg avsåg sig anförarbefattningen, och beslöts, att densamma tills vidare skulle ställas vakant. I övrigt omvaldes styrelsen. Ordf. biskop E. Aurelius, v. ordf. kyrkoherde F. M. Allard, sekr. o. kassaförv. kontraktsprosten E. Hagwall, sånganförelare vakant, resemarsskalk pastor W. Lindeborg.

F. M. Allard.

STRÅNGNÄS STIFTS KYRKOSANGSFÖRBUND.

Om styrelsens beslut och åtgöranden. Enligt föregående års beslut har styrelsen genom sin sekreterare utarbetat förslag till omredigering av förbundets stadgar, vilket förslag varit utsänt till styrelsens granskning och även till samtliga dirigenter. På styrelsens förslag kommer detta förslag att slutbehandlas först vid årsmöte 1932.

Styrelsen har anordnat en Liturgisk kyrko-musikalisk kurs för Strängnäs- och Linköpingsstiften i Katrineholm 20—25 juli 31 med docent G. Lindberg, Upsala, kyrkoherde F. M. Allard, Örtomta, musikdirektörerna A. André, Örebro, och V. Ahlén, Stockholm, som föreläsare och lärare. Kursen var besökt av intresserade deltagare, däruv från Linköpings stift 6 st. Den drog en kostnad av kr. 1,586:75 — däruv 1,000: — kr. anslag av lotterimedel och 50 kr. från kyrkorådet i Katrineholm.

I avgivet yttrande har styrelsen uttalat sig för anslutning till Sveriges kyrkliga bildningsförbund.

Om förbundets verksamhet genom sina körer kan sägas, att året varit ett den relativa vilans år efter kraftansträngningarna till 1930 års stora Örebromöte. Förutom det sedvanliga arbetet inom den egna församlingen ha åtskilliga körer givit eller biträtt vid kyrkokonserter i andra församlingar. Gemensamt uppträdande har ägt rum av Sörmlandsavdelningen vid den s. k. Sörmlandsmässan vid midsommaren 1931, varvid förbundskören medverkade vid en fältgudstjänst och gav en konsert. Sörmlandsavdelningen har ock varit samlad till kyrkosångshögtid i Södertälje den 21—22 november med en sånggudstjänst och en kyrkokonsert. Vid denna uppfördes bl. a. Schütz' musikaliska Exequier. K. S. V.-kören har framgångsrikt fullföljt sitt arbete för psalmsångens och liturgiska sångens frammarsch genom att giva koralaftnar med altarandakt i Ripsa och Lid samt Tuna och Lunda.

Inom Närkesavdelningen har med mer eller mindre anslutning till Nikolaikören, Örebro, såsom kärntrupp gemensamt uppträdande ägt rum i Örebro d. 24/3 vid Nykterhetskurserna, d. 29/3 under den Heliga veckan, d. 27/4 vid en Widénkonsert, d. 9/8 vid Hembygdsfest i Siggebohyttan, d. 4/10 kyrkokonsert i Ramundeboda och Finnerödja och d. 17—18/10 vid Kyrkosångshögtiden i Borås. Vid dessa båda senare tillfällen gavs delar av H-mollsmessan. Ett 90-tal sångare deltog från Närkesavdelningen med enstaka inslag från Sörmland.

Arbetet för psalmsångens höjande har glädjande nog på flera platser inom Närke upptagits med anordnande av koral- och psalmaftnar med eller utan altarandakt av bl. a. Sköllersta, Svennevad, Hardemo och Hidinge kyrkokörer. Kanske av flera. Detta är dock ej av meddelaren känt.

Närkesavdelningen av förbundet med Nikolaikören som kärna gav i Hardemo under november en Koralafton med altarandakt (Completerium).

I flera församlingar har Schütz' Passionsoratorium fått en given plats i Långfredagens gudstjänster, likasom de Bömiska Julvisorna på ett och annat ställe håller på att bli tradition för Julottan.

Vid årsmöte i Södertälje d. 22/11 fattade förbundet definitivt beslut om officiellt deltagande i det planerade kyrkosångsmötet i Uppsala 1933. Styrelsen hyser den vissa förhoppningen, att dirigenter och sångare på allvar gå in för att Strängnäs-förbundets insats här måtte bli hedersam och förbundet värdig.

Svennevad i januari 1932.

För Styrelsen:

P. H. Ydström,
v. ordf. o. sekr.

VÄXJÖKRETSSEN AV K. S. V.

Växjökretsens arbete under år 1931 har koncentrerats omkring anordnandet av en liturgisk-kyrkomusikalisk instruktionskurs i Växjö. Kursen, som var avsedd

för präster och organister, hölls den 6—9 juli och hade samlat 15 präster och 50 organister som deltagare.

Biskop Reuterskiöld öppnade kursen med ett tal i Domkyrkan. Kyrkoherde F. M. Allard, Ringsås, höll föredrag om »den svenska högmässan» och »Seb. Bach och gudstjänsten». Domk. vicepastor A. Adell, Lund, höll föredrag om »Uppbyggande av vesper och andra tidegärdsgudstjänster enligt vesperale och tidegården» samt ledde övningar i liturgisk läsning och liturgisk sång. Musikdirektör A. Andrén, Örebro, undervisade i kördirigering samt höll föredrag om talteknik och röstvård. I orgelspelning meddelades undervisning av musikdirektör D. Becker, Kalmar.

Den 7 och 8 juli hölls lit. morgonbön (non) och den 9 juli aftonbön (completorium) i Domkyrkan. Kursen avslutades i Folkseminariets aula med ett anförande av K. S. V:s ordförande, kyrkoherde A. V. Thornell.

På grund av de kostnader, som voro förenade med ifrågavarande kurs, har Sällskapets manskör under år 1931 icke gjort någon sångarresa. A. V. Thornell.

LUNDS STIFTS KRETS.

Från föreningens arbete under det gångna året är särskilt att anteckna den liturgiska kurs för präster, som hölls i Lund den 20—23 april. I denna kurs deltog trettio präster. Kursen öppnades av H. H. Biskopen i S:t Peters kloster kyrka. Tiden upptogs huvudsakligen av liturgiska övningar i såväl läsning som sång, vilka övningar leddes av domkyrkovicepastor Adell. Föredrag hölls av H. H. Biskopen om »Ord och sakrament» (infört i Tidskrift för kyrkomusik m. m. 1931 sid. 81), domprosten Brilioth om »Prästupbildningens problem» och professor Holmquist om »Den svenska mässans införande» (infört i Svensk-teologisk kvartalsskrift 1931 sid. 162 ff.). Diskussion hölls över ämnet »Dogmatik och predikan» med inledningsföredrag av professor Aulén. Under kursen hölls tvenne liturgiska gudstjänster.

Styrelsen har varit densamma som föreg. år: professor G. Aulén ordförande, t. f. kyrkoherde J. Hartler v. ordf. och kassaförvaltare samt stiftsadjunkt B. Åstrand sekreterare med stadskomministrarna teol. dr. G. Rosendal och teol. lic. A. Melin samt domkyrkovicepastor A. Adell som suppleanter.

Lund den 29 februari 1932.

Styrelsen.

HÄRNÖSANDS STIFTSKRETS.

Stiftskretsen av Kyrkosångens Vänner har under år 1931 tillsammans med Härnösands stifts Kyrkosångsförbund hållit sin kyrkosångshögtid — den andra i ordningen efter Kyrkosångsförbundets »födelse» — i Sundsvall vid Mikaelihelgen (1—4 oktober). Denna högtid torde kunna betecknas såsom en god framryckning för kyrkosångssaken i stiftet. Såsom slutnummer framfördes vid konserten på Mikaelidagens afton Otto Olssons storartade Te Deum av Sundsvallskören under direktör Hults ledning. Förbundskören »gjorde sig» också väl i sina nummer. De offentliga föredragen: kyrkoherde D. Rudins om »den andliga sången genom tiderna», docent G. Lindbergs om »den evangeliska gudstjänstens väsen» i samband med frågan om praktiska åtgärder för gudstjänstlivets höjande och pastor Bengt Jonzons (i kyrkan) om »sången såsom nådemedel» voro ganska väl besökta, vilket däremot knappast kunde sägas om de rent instruktiva avdelningarna (om dirigering och om den liturgiska musiken). Såsom ett minne för livet står Mikaelidagens högmässa med ecklesiastikministern, biskop Stadener på predikstolen, talande om »människor vid himmelrikets port» och med bl. a. Halleluja-kören ur Händels »Messias».

Vid årsmötet (Kyrkos. Vänners årsmöte hölls i samband med Kyrkos.-förbundets) var den viktigaste frågan den om sammanslagning av K. S. V. och K. S. F. i

stiftet. Frågan överlämnades emellertid för närmare utredning åt en kommitté jämte de båda styrelserna och bordlades till kommande årsmöte.

Att anteckna är dessutom en gudstjänst förut på vårsidan i den antikvariskt synnerligen intressanta och i övrigt till andakt djupt stämmande kyrkan på Murberget (Härnösands »Skansen»). Den utfördes enl. den högtidligare formen av Reformationsvesperen i 1924 års Vesperale under ledning av K. S. V:s v. ordförande med frivilliga krafter från Härnösand. Den var till trängsel besökt och synes lämnat djupa intryck.

Om även kyrkosångsrörelsen i stiftet ännu ej kan sägas ha »vuxit sig stark», så är den dock för handen och — hoppas vi — rycker framåt. De många hindren genom förnämligast det »passiva motståndet» kunna icke övervinnas med blott människokraft. Men så hoppas vi ju att *saken* är icke blott människoverk utan åtminstone gömmer i sig ett Guds verk. Månde den ock få i sin tid uppenbaras såsom ett sådant!

Daniel Rudin.

John Morén.

In memoriam.

Den svenska kyrkomusikens vördade nestor är borta. Plötsligt och oväntat kom dödsbudet. Det nådde honom dock i en lycklig stund: omgiven av sina närmaste och kära fick John Morén utan dödskamp och svåra smärtor träda över gränsen till en annan tillvaro, såsom han själv önskat. Men för oss, som i vår gärning och vårt livsintresse stodo honom nära och hade hugnats med hans vänskap, är förlusten bitter — och oersättlig. Här skall ej ordas om den insats John Morén gjort i svensk kyrkomusik, — den är f. ö. säkert större än som för ögonblicket kan överblickas — dessa rader äro endast nedskrivna som ett uttryck för den *tacksamhet*, som besjälar alla dem, som ha någon förståelse för denna Moréns kyrkomusikaliska betydelse.

Det är två ord, som kunna sättas som signatur under Moréns livsverk och konstnärliga skapande: *anda* och *stil*. Han ville, att kyrkomusiken skulle vara *levande*, men samtidigt släppte han aldrig ur sikte sitt oeftergivliga krav på konstnärlig, kyrklig stil. Under de senare åren hade han kommit fram till en större personlig frihet i de musikaliska uttrycksmedlen, som man nogsamnt kunde märka i de förra året utgivna »Tolv nya motetter», vilka måhända inrymma något av det fullödigaste Morén skapat.

John Morén är borta, men hans verk lever. Han var en banbrytare för sina idéer och fick väl stundom känna motståndets bitterhet, men vi välsigna och vörda det sällsynt vackra minnet av en man, som helt vigt sitt liv åt kyrkomusikens helgade konst. Vi unna honom vilan efter en lång arbetsdag, men det kristna evighetshoppet sträcker sig än längre: i en renare och fullkomligare värld än denna tro vi, att en högre tjänst väntar vår hänsovne vän,

»där kerubers harpor klinga
bland de sällas segersång.»

John Morén, frid över Ditt minne! Det styrke vår håg och rene vår längtan ännu i sena år.

Råsunda den 8 april 1932.

Jacob Nyvall.